

TANITIM-ELEŞTİRİ / REVIEWS

Arşiv Araştırmaları Dergisi

(Turkish Journal of Archival Studies)

Arşiv Araştırmaları Dergisi,
Marmara Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi
(MÜFEF) Arşivcilik Bölü-
münün sorumluluğunda
Remak Belge-Bilgi Yöne-
tim Danışmanlığı Limited

İstanbul: Remak Belge-Bilgi Yönetim Danışmanlığı
Ltd. Şti. 1999-(ISSN 1302-325X). Elektronik adres:
<http://www.archimac.marun.edu.tr/JAS/index.spml>
İletişim: Bilgin Aydın, Yazı İşleri Müdürü, Marmara
Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arşivcilik Bölü-
mü, 81040 Göztepe, İstanbul,

Tel: 0 216 348 21 95/143.

Şirketi tarafından yayımlanmakta olup, ilk sayısı Nisan 1999 tarihinde çıkmıştır.

Dergi Yayın Kurulu, İsmail Erünsal başkanlığındaki MÜFEF Arşivcilik Bölümü çalışanları Hamza Kandur, A. Oğuz İcimsoy, Bekir Kemal Ataman ve Berat Bir'den oluşmakta, yazı işleri müdürlüğünü de yine aynı bölümden Bilgin Aydın yapmaktadır. Yılda iki sayı olarak Nisan ve Ekim aylarında yayımlanacağı duyurulan derginin 1999 ve 2000 yıllarında birer sayısı yayımlanmıştır. *Arşiv Araştırmaları Dergisi*'ni (AAD) tanıtmak/incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada, AAD, mevcut iki sayıya dayanılarak düzen, içerik ve fiziksel özellikler açısından değerlendirilmiştir.

Düzen açısından ele alındığında; AAD'nin ilk sayısında önce "Yazarlara Notlar" ve "Yayın Politikası"na ilişkin kısa bilgiler verilmektedir. Bunu yayın sorumluluğuna ilişkin bilgileri içeren sayfa, içindekiler sayfası, daha sonra makaleler ve son olarak da yayın tanıtım yazıları ve haberler izlemektedir.

Mevcut iki sayı incelendiğinde, makalelerin sunulmasına yönelik olarak, ilk sayıda (122 sayfa, Nisan 1999) önce modern arşivcilik çalışmalarının, sonra Osmanlı arşiv ve belgelerine ilişkin özgün makalelerin, daha sonra da çeviri yazıların yer aldığı sistematik bir düzenlemenin yapıldığı gözlenmiştir. İkinci sayıda (139 sayfa, 2000) ise bir çeviri yazının Osmanlı arşiv ve belgelerine ilişkin yazılardan önce verildiği bir düzen tercih edilmiştir. Makalelerde Türkçe ve İngilizce özet istenmesine rağmen bazı yazılarda sadece İngilizce ya da Türkçe özet yer alırken bazılarında özet yer almamaktadır. Bunun yanı sıra, yine bazı yazılarda sadece dipnot verilmiş, kaynakça verilmemiştir. Kaynakçanın yer aldığı yazılarda “kaynakça” ya da “bibliyografya” terimlerinden yazarlar hangisini tercih ettiyse onun kullanıldığı gözlenmiştir. Bazı yazılarda yazı bölümleri numaralandırılırken bazılarında numaralandırılmamıştır. Diğer taraftan, ilk sayıda makale isimlerinin İngilizceleri verilmezken, ikinci sayıda verilmeye başlanmıştır.

İçerik açısından ele alındığında; AAD'ye gönderilen yazıların Yayın Kurulu tarafından değerlendirildiği ve gerektiğinde Yayın Kurulu dışındaki uzmanlara gönderildiği ifade edilmektedir. Ancak her iki sayıda yer alan toplam 20 makalenin 10'unun Yayın Kurulu üyelerince, 3'ünün Yazı İşleri Müdürünce kaleme alınmış ve tercüme edilmiş olması yayın içeriğinin hacimli bir bölümünün Yayın Kurulunca oluşturulduğunu göstermektedir. İki sayıda yer alan 20 yazının 15'i özgün yazı, 4'ü çeviri, 1'i de bibliyografya çalışmasıdır. Her iki sayıda yer alan özgün yazıların 4'ü İngilizcedir. Osmanlı arşiv ve belgelerini konu edinen 5 özgün yazı bulunmaktadır. Toplam 20 yazının 2'si (1'i özgün, 1'i çeviri) hariç, diğer bütün yazılar MÜFEF Arşivcilik Bölümü çalışanları tarafından (3'ü çeviri) kaleme alınmıştır.

AAD'de yer alan çeviri yazılar arşivcilik mesleğini tanımlayıcı yazılar olup, gerek arşivcilik gerekse kütüphanecilik öğrencilerinin ve konuyla ilgilenen meslektaşların gereksinimlerini karşılamaya yöneliktir. Bunun yanı sıra, bir bütün olarak, arşivcilikle ilgili içerik zenginliğinin her iki sayıya uygun bir biçimde yansıdığını söylemek olanaklıdır. İlk iki sayıda kurum/işletme arşivlerine yönelik uygulamaların yer aldığı yazılara yer verilmiş olup, bunun yanı sıra, ikinci sayıda kalite çalışmalarına yönelik iki yazı bulunmaktadır. Diğer ta-

raftan, ilk sayıda arşiv belgelerinin (AAD'de "belge" yerine "evrak" terimi kullanılmaktadır) kıymetlendirilmesi (appraisal) ve imhasına yönelik olarak biri günümüz, biri de Osmanlı dönemi uygulamalarını içeren iki yazının bulunması, yöntemlerin karşılaştırılması açısından önemlidir.

Fiziksel özellikler açısından ele alındığında; dergi boyutları elde taşıma ve okuma açısından uygun ölçülerdedir (24cm. x 16cm). Her iki sayının kapığında ebru sanatının örneklerinin yer alması görsel açıdan göze hoş gelen ve şık bir seçim olmuştur. (Umarım, hat örnekleriyle birlikte, bu bir gelenek haline gelir.) Diğer taraftan, cilt ve kâğıt kalitesi yüksek olan AAD'de, kullanılan punto ve satır aralığı okumayı güçleştirir niteliktedir.

Sonuç olarak, düzen açısından (makalelerde) henüz standart bir yaklaşımın olmadığı ve içerik açısından Yayın Kurulu üyelerince yazılan yazıların ağırlıklı olduğu AAD'de, ilk sayıya göre ikinci sayının biraz daha olgunlaştığını, fiziksel açıdan da, punto büyüklüğü ve satır aralığı dışında, oldukça çekici bir dergi olduğunu ifade etmek olanaklıdır. Henüz iki sayısı çıkmış olan AAD, içerik açısından alanında önemli bir boşluğu doldurmaya aday olduğunu şimdiden göstermiş bulunmaktadır. Derginin, MÜFEF Arşivcilik Bölümü çalışanlarının katkılarının yanı sıra, diğer meslektaşların katkılarıyla daha da zenginleşeceği kuşkusuzdur.

İlk iki sayıda abonelik koşullarının dergide yer almadığı gözlenmiştir. Diğer taraftan AAD'nin elektronik kopyalarının <http://www.archimac.marmara.edu.tr/JAS/index.spml> adresinde okuyucularının erişimine sunulmuş olması son derece olumlu bir yaklaşımdır. (9 Ocak 2001 tarihi itibarıyla verilen adreste sadece 1. sayı yer almaktadır.)

Mehmet Emin Küçük

H.Ü. Kütüphanecilik Bölümü